

АР НУВО

- *Предпоставките за формирането на стила*
- *Брюкселското ар нуво*
- *Френското ар нуво*
- *Испанското модернисмо*
- *Италианското либерти*

1. ПРЕДПОСТАВКИТЕ ЗА ФОРМИРАНЕТО НА СТИЛА

Може да се счита, че ар нуво произлиза от редица направления в естетическата мисъл в Англия от първата половина на XIX в. Основните му лежат в британското движение *Артс енд крафтс*, интереса към декорацията и "horror vacui" (ужас от празното пространство), принцип, приложен при десените на Уилям Морис за текстил и тапети, както и кривите линии от рисунките на Макмърдо. Списанието "Студио", което се появява на бял свят през 1893 г., допринася за разпространението на британското изкуство и дизайн в Европа и Америка. Само в Германия списанието има 20 000 абонати и е четено много – дори младият Пабло Пикасо в Барселона чете "Студио" в кафенето, което посещава. Специализираната преса в Европа разпространява както идеи, така и чертежи и рисунки на видни архитекти на времето. Подобни на "Студио" в Европа са списанието "Югенг" и "Пан" в Германия, а в Париж това е списанието "Декоративни изкуства". Рекламирането на новия стил става чрез пресата, както и чрез организирани изложби на дружеството "Arts & Crafts Exhibition Society" в Европа. Германецът Херман Муте-зиус, като аташе към немското посолство в Англия между 1896 и 1903 г., и известен страстен англофил издава книга за английското жилище и изразява своето възхищение от функционалността на английските интериори. Въпреки влиянието на британските източници ар нуво е типичен европейски континентален стил и като такъв демонстрира лекота и вкус без моралните задръжки на неговия еквивалент на британските острови. Като декоративен стил той се развива преимуществено в периода от края на века, след

1890 г. до избухването на Първата световна война в 1914 г. Ар нуво се характеризира с широката употреба на скъпи материали, с вниманието към детайла и изработката, любовта към асиметрията и синусоидната крива линия. Стилът присъства и в приложната графика, живописата и скулптурата. Художници като Огюст Роден, Константен Мьоние и Анри дьо Тулуз-Лотрек, творят в насока, която се доближава до ар нуво, поради серпентинните линии на техните творби.

В годините преди зараждането на ар нуво е характерен подновеният интерес към японското изкуство като отзвук от същото явление през XVIII в. През 1867 г. в Париж е открита голяма изложба на японски гравюри, чиято раздвижена линия и ярък цвят оказват влияние на художниците от XIX в. Търговецът Самуел Бинг особено допринася за навлизането на японския култ чрез публикуването на книгата "Художествена Япония" между 1888 и 1891 г. Следва нарастваща страст на колекционерите. Успоредно с това започват да се занимават с проблемите на цвета. Яков Игнац Хитторф, архитект и археолог, открива, че древните гръцки храмове били оцветени и прави интересни публикации на темата – книгата "Полихромната архитектура на древните гръци". Други изследователи се интересуват от орнамента в ислямското и източното изкуство. Показателна в това отношение е книгата на Оуън Джоунз "Алхамбра", отпечатана с цветна литографска техника между 1836 и 1845 г. През 1856 г. същият автор издава "Грамматика на орнамента", еквивалентна на енциклопедия на стиловете, написана с голяма ерудиция и показваща големите познания на автора, пътувал до Испания, Турция, Египет и Гърция. Тази книга също съдържа цветни